

Hvepsevåge (*Pernis apivorus*)

Det er altid forbundet med jubel, når de første Hvepsevåger dukker op ved trækstederne i starten af maj. Det er den sidste af vores ynglende rovfugle, der ankommer fra vinterkvartererne syd for Sahara.

I indeværende årti er der i DOFbasen på landsplan blot indtastet 5 observationer fra april, hvoraf de to fra i år stadig er under behandling hos DKU. Så Hvepsevåge i april er absolut meget usædvanlig i Danmark, og der findes slet ingen aprilfund fra Vestsjælland i DOFbasen. Fra midt i august til midt i september returnerer de alle sammen til Afrika, og det er i denne periode - altså netop nu - at der er størst chance for at opleve Hvepsevågen i vores område.

Hvis vejret er godt og vinden er i det sydlige/østlige hjørne er der god chance for at se Hvepsevågetræk ved Stignæs, som er Vestsjællands suverænt bedste lokalitet til trækkende rovfugle om efteråret. Den bedste dag her var 31-08-1994, hvor der blev talt hele 1124 trækkende Hvepsevåger med 25-08-2004 på andenpladsen med 669 trækkende fugle. Hvis man vil opleve rovfugletrækket ved Stignæs, får man det bedste overblik fra enden af sydmolen ved færgehavnen. I den anden ende af regionen har Hovvig højeste notering med 170 fugle 12-09-1990.

Hvepsevåge, 23-08-2018, Hyldestubben 3, Herlev. Foto: Knud-Erik Andersen

Som navnet indikerer, lever Hvepsevågen hovedsageligt af hvepselarver, men også andre insekter samt frøer og fugleunger er på menukortet. Den finder oftest sit bytte ved at sidde i et træ og spejde efter, hvor hvepse eller humlebier flyver til og fra deres underjordiske bo, som derefter graves ud med de kraftige fødder for at få fat på larverne. For at undgå at blive stukket af de voksne hvepse, har Hvepsevågen en kraftig skælbeklædning på benene og skælformede fjer mellem næbbet og øjnene. Hvis de voksne hvepse bliver for nærgående kan de også konsumeres efter at brodden behændigt er blevet nippet af med næbbet.

Den danske bestand vurderes til at ligge ret stabilt på 6-700 par på landsplan. Hvepsevåger lægger oftest to æg, og hvis sommeren er varm, og der dermed er mange hvepse, er der gode chancer for, at begge unger overlever. I år med en kold og våd sommer er der derimod mange par, der slet ikke får unger på vingerne. Der må således være særdeles gode chancer for et stort

Hvepsevågetræk i år efter den rekordvarme og tørre sommer. Den svenske bestand tæller flere tusinde par og det er primært disse fugle, vi ser på trækket over Sjælland.

Hvepsevågen ligner meget Musvågen, og kendes fra denne bedst på form og flugtmønster - det der blandt feltornitologer kendes som jizz: Hvepsevågen har et længere, mere langstrakt hoved, som kan virke dueagtigt, eller måske give associationer i retning af Gøg. Halen er også længere og smallere end Musvågens, ca. samme længde som vingebredden, hvor Musvågens halelængde er ca. 2/3 af vingebredden. Når hvepsevågen glider mellem skruerne sker det på hængende, let kuplede vinger og vingslagene er mere elastiske. I kredsflugt holdes vingerne vandret, hvor Musvågens er let hævet.

Fjerdragten varierer ikke så meget som hos Musvåge, men der findes både lyse og mørke fugle. I alle dragter kendes den fra Musvågen bl.a. på 2-3 brede tværstriber på halen, hvor Musvågen blot har et enkelt bredt bånd som bagkant, og dertil en masse meget smalle (tit svært erkendelige) bånd. Dertil har Hvepsevågen i varierende grad tværbånding på kroppen og vingeundersiderne. På de gode trækdage vil der ofte være erfarne fuglekiggere på de gode træksteder, som kan hjælpe med artsbestemmelsen.

Hvepsevåge, 23-08-2018, Hyldestubben 3, Herlev. Foto: Knud-Erik Andersen

Musvågens efterårstræk kulminerer først i oktober, men allerede nu ses enkelte tidlige fugle, så forveksling er bestemt en mulighed. Efter midten af september fader Hvepsevågetrækket hurtigt ud og Musvågerne overtager. De sidste ses normalt de første dage i oktober.

Så det er lige nu Hvepsevågerne skal opleves. Hold øje med vejrudsigten og find en dag med tørt vejr og ikke for kraftig vind fra det sydøstlige hjørne - gerne efter et par dage med regn og rusk - og tag en tur til Stignæs. De fleste fugle trækker mellem 10 og 14, men på de store dage fortsætter det helt frem til ved 18-tiden. På denne årstid er der som nævnt ikke så mange Musvåger, men til gengæld er det også et godt tidspunkt for fx Fiskeørn, Rørhøg og Lærkefalk og mange småfugle som fx svaler og vipstjerter.

God tur, og husk at indtaste jeres observationer i DOFbasen.